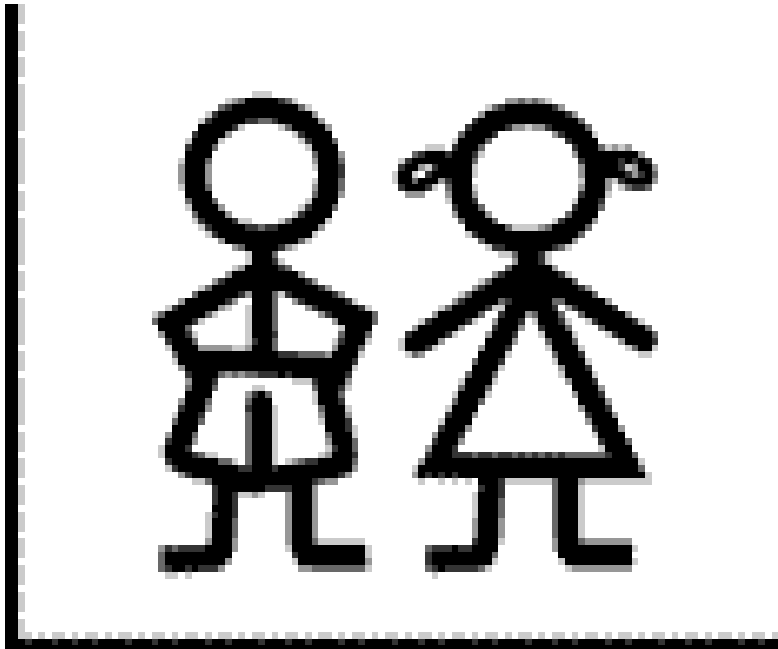
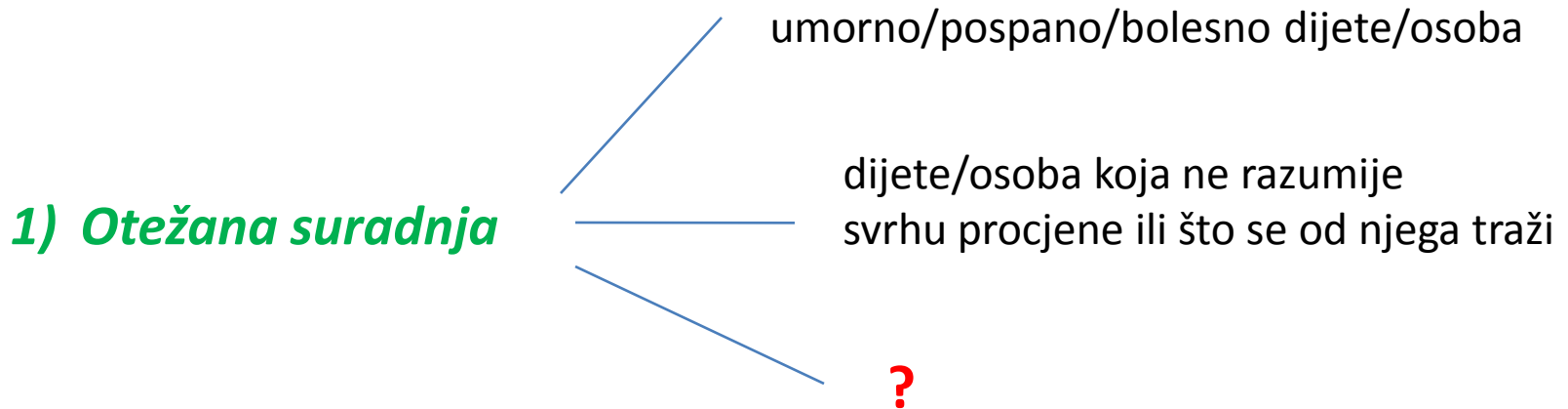

Prilagodba oblika procjene za djecu koja otežano surađuju i/ili imaju višestruke teškoće

Procjena se mora prilagoditi /provesti na nestandardni način:

2) Ako dijete/osoba ima **senzoričke/motoričke teškoće** koje sprečavaju standardiziranu primjenu testa

Testovi

- pretpostavljaju **SURADLJIVO** dijete/osobu koja se **TRUDI** postići **NAJBOLJE** rezultate

- najčešće zahtijevaju **razumijevanje jezika** (tj. verbalno dane upute), sposobnost **vidne obrade podražaja** i sposobnost/mogućnost reakcije, tj. **davanja odgovora** (verbalno/motorički)
- konstruirani su za djecu s usklađenim fizičkim i mentalnim razvojem i urednim senzoričkim i motoričkim sposobnostima

Najveći problem u procjeni nastaje kad dijete/osoba ima teškoće u **komunikaciji i/ili suradnji i/ili izvedbi** na način da ispitivač ne može biti siguran:

- 1) je li dijete/osoba shvatila zadatak?
- 2) odražava li izvedba stvarnu sposobnost?

NAJVEĆA IRONIJA!

Djeca čije je sposobnosti jako teško procijeniti su upravo ona djeca koja zasigurno zahtijevaju stručnu podršku/terapiju!

Često u nalazima takve djece piše da se ona “ne mogu testirati”!

Ovaj izraz (engl. *untestable*) više odražava (ne)stručnost ispitivača i (pogrešan) odabir mjernih instrumenata negoli obilježja/sposobnosti djeteta.

Ispitivač promatra PONAŠANJE
djeteta/osobe

Najteži dio procjene je
INTERPRETIRATI **ZAŠTO** se
dijete/osoba ponaša na
određeni način i što je sve
oblikovalo takvo ponašanje.

DIJETE SE NE ODAZIVA NA POZIVE
ISPITIVAČA DA DOĐE SJESTI ZA STOL I
NASTAVLJA SE IGRATI KAMIONOM

Dijete ne čuje?
Djetetu se jako sviđa kamion i ne želi promijeniti
aktivnost?
Dijete ima rigidnu pažnju?
Dijete ne razumije što želimo od njega?
Dijete se ne odaziva na ime?
Dijete namjerno ne reagira (prkos, zezanje...).

.

.

Kako ispitati i kvantificirati rezultat djeteta koje je, zbog svojih teškoća, bilo uskraćeno za neka iskustva (hospitalizacije, nemogućnost kretanja, smanjeni socijalni kontakti, uključenost u neadekvatne terapije i sl.)?

Koje je UOBIČAJENO (standardno) ili najbolje moguće ponašanje 3-godišnjeg djeteta koje je slabovidno i ima oštećenje sluha?

Koja se razina razumijevanja jezika očekuje u 18-mjesečnog djeteta s oštećenjem vida? Kako ispitati jezično razumijevanje u tog djeteta tako da na rezultat ne utječe oštećenje vida?

Koja razina jezične ekspresije je “normalna” za dijete s dizartrijom i cerebralnom paralizom?

KAKO POSTUPITI?

ZAŠTO?

Utvrđiti koja je **funkcija** procjene

- uporaba znakovnog jezika ili pantomime u djeteta/osobe s oštećenjem sluha
- čitanje napisanih zadataka slabovidnom djetetu/osobi
- uklanjanje vremenskih ograničenja

KAKO?

Koje testove primijeniti i kako?

Modifikacija postojećih standardiziranih testova

Uporaba testova za mlađu populaciju

NORME?

MJERE ADAPTIVNOG PONAŠANJA

Vineland ljestvica socijalnog razvoja
(Doll, 1953)

Vineland Adaptive Behavior Scales, 2nd edition
(Sparrow, Cicchetti i Balla, 2005)

Vineland - II

0 – 6 godina

Kompozit
adaptivnog
ponašanja

Komunikacija

Vještine svakodnevnog
života

Socijalizacija

Motoričke vještine

7-90 godina

Kompozit
adaptivnog
ponašanja

Komunikacija

Vještine svakodnevnog
života

Socijalizacija

Vineland - II

KOMUNIKACIJA	Receptivna	Ekspresivna	Pisana
VJEŠTINE SVAKODNEVNOG ŽIVOTA	Osobne vještina	Kućanski poslovi	Društvene vještine
SOCIJALIZACIJA	Interpersonalni odnosi	Igra i slobodno vrijeme	Coping skills
MOTORIČKE VJEŠTINE	Gruba motorika	Fina motorika	/
MALADAPTIVNO PONAŠANJE (opcionalno)			

TESTOVI/LJESTVICE KREIRANE ZA POSEBNE KLINIČKE POPULACIJE

- vrlo ih je mali broj
- uglavnom se temelje na opažanju ponašanja ili intervjuu sa skrbnikom/roditeljem
- rezultati se ne uspoređuju s populacijom djece urednog razvoja → uglavnom služe za identificiranje “slabih” i “jakih” strana
- teško ih je interpretirati
- ako su normirane, normirane su na relativno malom broju ispitanika

- **Callier-Azusa scale** (0-5 godina) → za djecu/osobe s udruženim oštećenjem sluha i oštećenjem vida (gluhoslijepe osobe)
- **Reynell-Zinkin Developmental Scales** (2 m j-5 god) → za djecu s oštećenjem vida
- **Social Skills Assessment Tool for Children with Visual Impairments**
-
-
-